

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach	2,65 "
Na poczcie, już z odnośnikiem	2,80 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na poczcie, już z odnośnikiem	8,47 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez swrotu części — — — kwoty abonamentowej. — — —	

OGŁOSZENIA:

na 4 s. renie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 8 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. ogłoszenia te same stawki w gułdenach. Złomaczenia i ogl. skomplikowane o 30 proc. drożej. Ogl. z innych stawek płatne tylko w walucie tytułu. Zamówienie ogłoszenia — — — — — się nie gwarantuje. — — — — —
Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9 przed poł.

Czwartek: Ezechjola
Piątek: † Laona Wielk.

CHOJNICE, piątek dnia 11. kwietnia 1930 r.

Słońca wschód 5.17 zachód 18.47
Kiełczyński wschód 16.10 zach. 4.40

Na tle unieważnień wyborów

Po wyborach z marca 1928 r. do końca grudnia 1929 był Generalnym komisarzem wyborczym (mianowanym wbrew postanowieniom ustawy) a zarazem ministrem sprawiedliwości p. Stanisław Car.

W tym okresie (tj. przez dwa prawie lata bez trzech miesięcy Sąd Najwyższy unieważnił dnia 16-go grudnia 1929 zaledwie — jedne wybory w okręgu wyb. 22 (Sandomierz), w którym — BB. nie uzyskał żadnego mandatu, czyli nie był narazony na stratę przez unieważnienie.

Natomiast sprawy unieważnień w okręgach, gdzie protesty zwracały się przeciw nadużyciom na rzecz BB., za czasu p. Cara — spały.

Lecz natychmiast po dojściu do steru dnia 29 grudnia 1929 rządu p. Bartla, do którego nie został powołany p. Car, bo Ministerstwo Sprawiedliwości objął p. Dutkiewicz, ogłoszono też 3-go stycznia br. ustąpienie p. Cara ze stanowiska generalnego komisarza wyborczego, którym został sędzia Sądu Najwyższego, p. Giżycki.

W tym nowym okresie załatwiono już dotychczas unieważnienia wyborów dnia 17-go lutego br. w okręgu 57 (Łuck na Wołyniu), dnia 24-go lutego w okręgu 62 (Lida), dnia 3-go marca br. w okręgu 33 (Gniezno), dnia 31-go marca w okręgu 54 (Tarnopol), gdzie unieważniono nie całość wyborów, ale tylko czwarty mandat BB. p. Wojewody, który oddano jako piąty liście 18 Kl. Ukr.

Wyroki Sądu Najwyższego, unieważniające te wybory, rzucają bardzo dużo światła na sposoby, jakimi BB. zdobywało mandaty.

Wyrok o okręgu wołyńskim 57, gdzie z BB. — uzyskali poprzednio mandaty ks. Janusz Radziwiłł i p. Wiślicki, mówi m. in.

„— Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem dopuścił się w czasie przed dniami głosowań nadużyć i podstępów, ściganych z mocy dekretu z dnia 8 stycznia 1919 o karach za nadużycia wyborcze, a mianowicie:

dnia 9 lutego 1928 aresztowano kandydata z listy sejmowej PSL. Wyzwolenie, Apoloniusza Reczyckiego, celem udaremnienia mu zapowiedzianego wiecu przedwyborczego, następnie zaś policja zastosowała względem Reczyckiego obowiązek trzechkrotnego, a później dwukrotnego dziennie meldowania się, a to celem zupełnego uniemożliwienia mu akcji wyborczej;

począwszy od dnia 10 lutego aresztowano trzykrotnie i więziono bezpodstawnie czołowego kandydata rzeczony listy sejmowej, Antoniego Kordowskiego;

W czasie przebywania Apoloniusza Reczyckiego w więzieniu w Równem konfident policji Larkowski wykradł z lokalu sekretarjatu PSL. Wyzwolenie w Kostopolu adresy działaczy i mężów zaufania wymienionego stronnictwa oraz pieczęć, a następnie działacze Bezp. Bloku W. z Rz. sporządzili i rozesłali pismo okólne o podstępnej treści, ze sfalszowanym podpisem Reczyckiego i pieczęcią Sekretarjatu PSL. Wyzwolenie do wszystkich działaczy na Wołyniu.“

Trzeba stwierdzić z zalem, ale w imię słuszności, że sposoby działania BB. na rzecz wyboru ks. Janusza Radziwiłła, przewodcy t. zw. zachowawców BB., nie były budujące: aresztowanie kandydatów drugiej listy polskiej, kradzież pieczęci, fałszowanie dokumentów, to rzeczywiście już nie walka wyborcza, ale brudy ostatniego gatunku.

Wyrok o okręgu lidzkim 62, gdzie z 7 mandatów BB. — uzyskał aż 4 z p. Okuliczem na czele, mówi m. in.:

„— Okręgowa Komisja bezpodstawnie dyskwalifikowała 25 podpisów z pośród 84 podpisów wyborców, zamieszczonych na liście (Stronnictwa Chłopskiego) oraz niesłusznie uwzględniła cofnięcie przez 13 wyborców swych podpisów z tej listy

Polski Instytut wschodni będzie rozszerzony.

W Ministerstwie Przem. i Handlu odbyła się konferencja w sprawie rozszerzenia działalności Polskiego Instytutu Wschodniego. Instytut ten powstał przed 4 laty, z inicjatywy prywatnej, prowadzi poza badaniami naukowo-teoretycznymi również praktyczne kursa języków wchodnich japońskiego i tureckiego, a w niedługiej przyszłości chińskiego i tatarskiego.

Instytut chce wznowić tradycję dawnej Polski, która już od wieku 16 posiadała źródłową pracę o Chinach, dziś jeszcze aktualną; w roku 1776 sejm polski uchwalił specjalną dotację na utrzymanie polskiej „Szkoły orientalnej“ w Konstantynopolu, założonej przez Stanisława Augusta. Polacy posiadają większe niż jakikolwiek inny naród w Europie kwalifikacje dla zapoznania się z duchem ludów wschodnich.

Ponieważ działalność instytutu ma też wielkie znaczenie dla naszej ekspansji na wschód, przeto na wspomnianej konferencji omawiano kwestję rozszerzenia i pogłębienia tej działalności, co się da uzyskać przez zdobycie materialnych środków.

Obiad dla p. Deveya.

Sfery gospodarcze urządziły obiad dla doradcy finansowego p. Deveya.

Przemówienie wygłosił Radziwiłł, który dopiero co powrócił z zagranicy.

Pomoc dla rolników w Niemczech.

Berlin. (tel. wł.) Obrady gabinetu Rzeszy nad projektem ustawy o ochronie rolnictwa zakończyły się zupełnym porozumieniem. Po posiedzeniu gabinetu odbyło się pod przewodnictwem kanclerza Rzeszy dr. Brueninga zebranie przywódców stronnictw: centrum, niem. partji ludowej demokratów, niem. partji gospodarczej, konserwatystów i bawarskiej partji ludowej. Po kilkugodzinnych naradach wyrazili wszyscy swą zgodę na projektowaną ustawę o pomocy dla rolników.

Walka z komunizmem.

Berlin. (tel. wł.) W związku z aresztowaniem anarchisty Friedricha policja tutejsza wykryła nową tajną drukarnię komunistyczną, zaopatrzoną w wielki skład nielegalnej literatury komunistycznej.

Jest to czwarta z kolei drukarnia komunistyczna, którą policja w ostatnich dniach wykryła w Berlinie. Oczekiwane są dalsze aresztowania.

Nieprawidłowo unieważnienie popieranym przez nich list miało decydujący wpływ na wynik wyborów, gdyż uniemożliwiło licznym zwolennikom tych list zgodne ze swem przekonaniem wypełnienie obowiązku wyborczego, czego niezbitym dowodem jest ogromna ilość uznanych przez Komisję za nieważne w okręgu Nr. 62 głosów, z górą 70 tysięcy, przeważnie oddanych na powyższe unieważnione listy.“

Trzeba znowu stwierdzić, że t. zw. demokraci BB., których przedstawicielem jest p. Okulicz, do chodzili do mandatów sposobami równie podejrzanej wartości, jak t. zw. zachowawcy, bo uzyskanie przez bardzo demokratycznego p. Okulicza i jego trzech towarzyszy z BB. mandatów przez oszukańcze unieważnienie 70 tysięcy głosów jest rzeczywiście „demokracją“ bardzo uproszczoną.

Wyrok o okręgu tarnopolskim 54, gdzie z BB. — uzyskali mandaty pp. Sanojca, Jaruzelski, Kosydarski, Wojewoda, stwierdza następujące sposoby przeprowadzania posłów:

„— Zarzut, uczyniony Obwodowej Komisji co do mylnego obliczenia głosów, oddanych na listę nr. 1, jest słuszny. Protokół głosowania stwierdzał bowiem pierwotnie w sposób oczywisty, że liczbę głosujących wyborców oznaczono na 620, którą następnie czy to drogą fałszu, czy też pomylki, zmieniono na 820. — Na drugiej stronie protokołu głosowania liczba głosów na listę nr. 1 złożonych 376 jest znów w sposób oczywisty przerobiona z liczby pierwotnej w tem miejscu

Losy dyktatora.

Ateny. (Tel. wł.) Były dyktator Grecji Pangalos skazany został na 2 lata więzienia i utratę praw obywatelskich na takiż okres czasu za wydzierżawienie kasyna gry ze szkodą dla państwa. Pangalos zaprowadził w r. 1926 dyktaturę wojskową w Grecji i kazał się następnie wybrać prezydentem. Oskarżony o przekupstwo, został on w sierpniu r. 1926 obalony.

Eksplozja w fabryce kanadyjskiej.

Montreal. (tel. wł.) W pewnej fabryce eksplozowało 15 centnarów dynamitu. 1 robotnik został zabity wielu jest rannych.

Aresztowanie Włochów w Paryżu.

Paryż. (Tel. wł.) Na jednym z przedmieść paryskich aresztowano 3 Włochów, należących do organizacji antyfaszystowskiej.

Rekord łodzi podwodnej.

Paryż. (Tel. wł.) Nowa łódź podwodna o pojemności 2000 ton osiągnęła ponad wodą szybkość 20 węzłów i tamsamem poprawiła rekord łodzi podwodnych tej klasy.

Biedna Austria obniża podatki.

„Neue Freie Presse“ donosi, że kanclerz Schöber odbył konferencję z przedstawicielami przemysłu i handlu, na której zapowiedział rychłe obniżenie podatków.

Obniżenie podatków nastąpi z chwilą dojścia do skutku pożyczki austriackiej.

Jak już donosiliśmy, projektowana jest we Francji wielka zniżka podatków o 1½ miljarde franków. Przedewszystkiem obniżce ulegnie podatek dochodowy. Obecnie przyszła kolej nawet na biedną Austrię.

Komintern dokonał zamachu na gen. Untę.

Policja estońska komunikuje, iż zamach na komendanta miasta Tollina gen. Unta, dokonany był z polecenia Kominternu.

Odpowiedni rozkaz był już dawno podpisany. Zamachowiec był absolwentem szkoły propagandy komunistycznej, utrzymywanej przez Komintern w Sowiech, skąd przybył do Estonii specjalnie dla dokonania zamachu.

Władze policyjne znają już jego nazwisko, jednakże mimo licznych aresztowań i szeregu obław nie zdołano go dotychczas ująć.

Jak ustalono, gen. Unt był pierwszą ofiarą szeregu zamachów, projektowanych przez agentów Moskwy na osobach dygnitarzy estońskich.

wykazanej: 176 lub 178 głosów. Nieprawdziwość liczby 376 wynika również z kart obliczeniowych, w których widoczne jest dopisanie nią ręką i innym atramentem do pierwotnie zaznaczonych 176 głosów, jako oddanych na listę nr. 1, dalszych głosów... Liczba 376 na odwrocie głównej karty obliczeniowej (w obu egzemplarzach) także jest widocznie przerobiona z liczby 176... W zestawieniu wyników głosowania, dotyczącem Komisji Obwodowych pow. kopczyńskiego, w wierszu piątym od dołu wykazane zostało, iż na listę nr. 1 oddano w Czanokocach. Wielkich głosów ważnych 1063, na listę zaś nr. 18 głosów 151, przy czym w egzemplarzu zestawienia wyników głosowania, dołączonych do akt Sądu Najwyższego widoczne jest podszywanie w miejscach, w których powyższe cyfry są wpisane.“

I tu także trzeba stwierdzić, że jest to narazie tylko jeden wypadek, szczęśliwie przyłapany dzięki wyuzdanej beczelności fałszerzy ale że nie tylko w tym okręgu zostali panowie z BB. posłami — przez podszywanie, ale, jak wiadomo, całe słynne wybory w Małopolsce Wschodniej, przeprowadzone przez b. wojewodę Borkowskiego, stoją pod podobnymi zarzutami podrabiań i tajemniczych dzieł urn wyborczych.

Słowem, już dotychczasowe wyroki Sądu Najwyższego pouczają, że — oprócz 8 milionów były w grze na rzecz wyboru pp. posłów z BB, także inne sposoby, zionące najwstrętniejszym brudem.

Z Pomorza

Raciąż, pow. tucholski. (Przyszli na łono kościoła katolickiego). W ostatnich dniach dokonał miejscowy czcigodny ks. dziekan Siegmund aktu chrztu św. pięciorga dzieci urzędnika p. Boka z Żalna, przechodzących z prawosławia na wiarę katol. Rodzicami chrzestnymi byli państwo dr. Praisowie z Tucholi oraz pani Zalińska z Żalna z właścicielem ziemskim p. Świcyńskim z Karczewa.

Starogard. (Ze sportu). 2 p. Szwol. Starogard — K. S. Sokół Tczew. Przy nie bardzo milej pogodzie odbył się w ub. niedzielę na boisku mecz piłki nożnej drużyny 2 p. Szwoleż z drużyną Sokola z Tczewa. Wynik meczu jest 2 : 3 (1 : 2) na korzyść Sokola Tczew.

Świecie. (Czy i na to niema pieniędzy). Gmach szkoły powszechnej w Lubianie - Lipinkach przed stawiający się z pewnego oddalenia wcale wspinał, ale tylko zewnętrznie, natomiast wchodząc na korytarz przy samym wejściu spostrzega się niezwykle fatalny stan drzwi itd., domagających się oddawna niezbędnej naprawy. Zarząd gminy mimo najlepszych chęci nie może temu zaradzić, gdyż niema na to pieniędzy. Możeby tak miarodajne czynniki tem bliżej się zainteresowały i zwały odpowiednio kredyty na usunięcie braków.

Tczew. (Zaginiona uczenica). Dnia 17 marca wydalila się z domu swych rodziców, zamieszkałych w Radostowie 13-letnia uczenica szkoły powszechnej w Tczewie, Zofia Poniatowska i dotychczas nie powróciła. Zaginiona wkrótce po wydaleniu się z domu była podobno widziana w Bydgoszczy. W obawie jakiegoś nieszczęścia, rodzice zaginionej, państwo Poniatowscy, upraszają każdego, ktoby mógł udzielić jakich wiadomości o ich córce, aby zechciał donieść o tem policji.

Grudziądz. (Niefortunny występ „króla kieszonkoców“). W ręce policji wpadł oddawna poszukiwany złodziej kieszonkowy, który stale jeździł od miasta do miasta na „gościnne występy“. Właściwym terenem „króla“ kieszonkoców, podającego się za Władysława Witebka, był Poznań i Warszawa, oraz szereg innych większych miast. Imponujący z wyglądu kieszonkowiec w towarzystwie dwóch godnych sobie kompanów zawitał w ubiegłą sobotę do Grudziądza. Tu jednak dosięgło ich czujne oko policjanta. Na głównym Rynku jeden z agentów śledczych w odpowiedniej chwili przyaresztował całą bandę. Wszystkich osadzono narazie w areszcie śledczym.

Pałubín, pow. kościerski. (Skutki szybkiej jazdy na rowerze). Pan J. B. udał się na pogrzeb swego kuzyna do Liniewka. W drodze powrotnej chcąc w pełnym biegu ominąć dzieci szkolne, pośliznął się na mokrej szosie wraz z rowerem upadł na szosę, przyczem pokaleczył się niedopoznania, szczególnie na nosie. Zbyt ni pośpiech bywa szkodliwy i niebezpieczny.

Puck. (Wielka kradzież). W nocy na 6 bm. nieznanymi złodziejami zakradli się od podwórza do składu bławatów i konfekcji p. M. Cohna przy rynku. Sprawcy skradli znaczną ilość płaszców, ubrań, futer oraz wielką ilość bielizny. Prawdopodobnie złodziej zostali spłoszeni, ponieważ zostawili w otwartym oknie oraz na podwórzu większą ilość materjału. Poszkodowany oblicza szkodę na 4.000 zł.

Wejherowo. (Srebrny jubileusz kapłański). Dnia 9 kwietnia rb. obchodzili dwudziestopięcioletnie kapłaństwa ks. proboszcz Leon Wiczanowski w Redzie i ks. proboszcz Gończ w Luzinie.

Gdynia. (Nieszczęśliwy wypadek). Na zbiegu ulic Starowiejskiej i Abrahama szofer p. Welza przejechał 5-letnią Władysławę Kielkównę, która przewieziona do szpitala Sióstr, zmarła.

Toruń. (Tydzień Polaka Emigranta). W auli Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu odbyło się zebranie organizacyjne Pomorskiego Komitetu Tygodnia „Emigranta Polaka“. Obrady zagał prezes Pom. Izby Rolniczej p. Esden - Tempki. poczem dłuższy referat wygłosił delegat z Warszawy. W wyniku dyskusji, jaka się następnie wyłoniła, postanowiono urządzić „Tydzień Emigranta - Polaka“ w czasie od 1 — 7 czerwca br.

— Bezrobotni pracownicy umysłowi w trosce o swój byt. W gospodzie przy ul. Sukienniczej w Toruniu odbyło się zebranie bezrobotnych pracowników umysłowych, które zagał prezes p. Bytowski, wskazując na ciężkie położenie bezrobotnych pracowników umysłowych, których dola nie raz jest cięższa od pracowników fizycznych. Zebrani postanowili utworzyć komitet, któryby roztoczył stałą i gorliwą opiekę nad pozbawionymi pracy — pracownikami umysłowymi.

Gdańsk. (Tragedja mistrza rzemieślniczego). W ubiegłą środę rano przeciął sobie w Śidlicach 63 letni mistrz stolarski Fryderyk W., który był swego czasu właścicielem nieruchomości i stolarni, tętnicę u lewej ręki brzytwą. Spostrzegła to żona jego, która począła wzywać pomocy. Sąsiedzi przywołali policjanta, który zastał owego stolarza leżącego na podłodze w kałuży krwi. Przewieziono go do lecznicy miejskiej. Na pozostawionej kartce przypisuje ów stolarz socjalistom winę za jego nieszczęście i śmierć.

Z dalszych stron.

Łódź. 13-letnia dziewczyna truje się dla... zarobku). Przy ulicy Cegielnianej otrula się esencją octową młoda dziewczyna. Lekarz pogotowia, przybył na miejsce wypadku, poznał w rzekomej desperatce stałą pacjentkę miejskiego pogotowia ratunkowego, 13-letnią Genowefę Krajewską. Wy piła ona, jak zwykła czynić to stale, minimalną dawkę esencji octowej. Lekarz odwiózł dziewczynę do lokalu komisariatu policji. Z polecenia dyżurnego przodownika dziewczynę odprowadzono do rodziców.

W pół godziny później do pogotowia ratunkowego zadzwonił posterunek policji, oświadczając, iż w bramie przy ul. Piotrkowskiej otrula się jakaś młoda dziewczyna.

Dyżurujący lekarz polecił policjantowi, by sprawdził nazwisko desperatki, którą oczywiście okazała się znowu 13-letnia Janina Krajewska. Wobec powyższego odmówiono jej pomocy. Jak informuje miejskie pogotowie ratunkowe, Krajewska truje się już 14 razy, zawsze nieszkodliwie niezależnie od tego polykała gwoździe i t. p. rzeczy.

Symulacje Krajewska popełnia zazwyczaj w najruchliwszych punktach miasta, aby potem, po „odzyskaniu“ przytomności opowiadać zbiegowisku o swej niedoli i wymuszać datki. Jednym słowem, Krajewska truje się dla zarobku.

Ogólnopolski Zjazd Mistrzów Mularskich i Ciesielskich.

Organizowany przez warszawskie Cechy Mularzy i Ciesli Chrześcijan II-gi Ogólnopolski Zjazd Mistrzów mularskich i ciesielskich w Warszawie odbędzie się w dn. 11 i 12 maja br.

Zadaniem tego Zjazdu będzie między innymi omówienie następujących spraw: Stan budownictwa w Polsce i przyczyny kryzysu, położenie prawne rzemiosł budowlanych, szkolnictwo zawodowe i utworzenie Centralnego Związku Cechów Rzemiosł Budowlanych w Warszawie, opartego na silnych podstawach organizacyjno - zawodowych i jednoczącego w sobie wszystkich bez wyjątku mistrzów chrześcijan obu tych zawodów budowlanych.

Poza tem na Zjeździe tym omawiane będą nasze bolączki, oddawna już dotkliwie dające się odczuwać w naszych zawodach oraz szereg innych zasadniczych spraw, jak nowelizacja ustawy budowlanej, utworzenie sądów budowlanych itd. itd.

Wszystkie te żywotne i pierwszorzędnego znaczenia dla nas sprawy i bolączki odbiją się głośnym echem na naszym Zjeździe w postaci szeregu referatów i korreferatów, bądź to już zgłoszonych, bądź zapowiedzianych, jak również w szerokiej i rzeczowej dyskusji nad nimi.

Koniecznym jest, aby jaknajszerszy ogół przedstawicieli obu wyżej wspomnianych rzemiosł budowlanych wziął czynny udział w Zjeździe.

Komitet Organizacyjny II-go Ogólnopolskiego Zjazdu Mistrzów Mularskich i Ciesielskich gorąco wzywa wszystkie cechy rzemiosł budowlanych oraz poszczególnych pp. mistrzów mularskich i ciesielskich, aby w imię solidarności i troski o dobro wspólne zechcieli przez jaknajliczniejszy udział w Zjeździe wraz ze swymi sztanami i cechownikami zadokumentować swe dobre chęci i niewątpliwą dążność do dalszego racjonalnego rozwoju rzemiosł budowlanych na chwałę Kraju i własny pożytek.

Cechy i poszczególni pp. Mistrzowie mularscy i ciesielscy, życzący sobie nadesłać swoje postulaty i życzenia w sprawach naszych zawodów zechcą to skutecznie do dnia 25 kwietnia br.

Zgłoszenia do wzięcia udziału w Zjeździe przyjmowane będą do dnia 1 maja br., po otrzymaniu których wysłane zostaną imienne zaproszenia.

Wszelkich informacji, dotyczących się Zjazdu, udziela oraz zgłoszenia do wzięcia udziału w Zjeździe przyjmuje: Komitet Organizacyjny II-go Ogólnopolskiego Zjazdu Mistrzów Mularskich i Ciesielskich w Warszawie, Krakowskie Przedmieście Nr. 64, Tel. 415-00.

ROZMAITOŚCI.**Skrzypce Amatięgo.**

Z Vincenzy, we Włoszech, donoszą do „Prager Presse“:

Niedawno kupił drukarz Meninghini od pewnego właściciela stare skrzypce za bagatelną sumę stu lirów, a oglądając potem swój nabytek, spostrzegł wewnątrz skrzypiec napis następujący „Antonius Hieronymus Fr. Amati cremonensis Andret F. 1630.“

Napis ten jednak nie zrobił wrażenia na nieznanym się na starych skrzypcach drukarzu, Meninghini więc zawiesił spokojnie nabyte skrzypce na kołku i dopiero przeczytawszy w tych dniach w dziennikach o odkryciu w Nizy skrzypiec z takim samym napisem, za które ofiarują ich właścicielowi 50,000 franków, dał swoje skrzypce do zbadania rzeczoznawcom.

I oto okazało się, że skrzypce nabyte przez Meninghinięgo za sto lirów są też niezmiernie cennymi, oryginalnymi skrzypcami Amatięgo. Wnet też znaleźli się amatorzy, ofiarujący drukarzowi za te skrzypce sumy bardzo wysokie, Meninghini jednak nie chce się pozbyć swego skarbu.

Rozwód na próbę.

Prawdziwie amerykański obrazek podają pisma detroickie:

Pani Dorothy March, młoda żona uczonego znawcy sztuki, kuratora działu azjatyckiego akademii sztuki w tem mieście, Benjamina Marcha, zakochała się w synu jednego z duchownych protestanckich w Detroit, Tomie Newtonie.

Jak się często zdarza w takich razach, młodej, zakochanej kobiecie zdawało się, że nie będzie mogła żyć bez ukochanego, wyznała więc to swemu mężowi. March przyjmuje to wyznanie dość spokojnie i razem z niewierną małżonką szuka rozwiązania drażliwej sprawy. Wreszcie zgodzono się na to, że Dorothy opuści męża i półtoraroczną córeczkę i uda się w podróż z Tomem, nawiasem mówiąc, człowiekiem żonatym, który postanawia porzucić swą żonę dla ukochanej.

Gdyby zaś po upływie miesiąca okazało się, że Dorothy doszła do wniosku, iż miłość jej była tylko przemijającym kaprysem, w takim razie będzie mogła wrócić do męża, który o całym tym epizodzie zapomni. W przeciwnym zaś razie March zażąda rozwodu.

Wobec takiej zgody Marcha na czasowy rozwód. Dorothy wyjechała z ukochanym do czarnego uzdrowiska zimowego Miami, na półwyspie Florydy.

Przez trzy tygodnie nie było o nich żadnej wiadomości, czwartego jednak tygodnia March zaczął otrzymywać od żony listy pełne tęsknoty, w końcu zaś nadeszła od niej depeza, że wraca do męża i dziecka.

Ale inaczej zapatrywał się na tę sprawę Tom Newton, w kilka godzin bowiem po odjeździe Dorothy z Miami, wpakował sobie kulę w głowę! Tak się skończył czasowy rozwód.

Dar księgarzów amerykańskich.

Okazało się, że prezydent Hoover nie może znaleźć w bibliotece Białego Domu nic lekkiego do czytania w chwilach wolnych od wyczerpującej pracy urzędowej.

Dowiedziawszy się o tem, związek księgarzów amerykańskich postanowił ofiarować państwu pięćset dzieł o treści lekkiej dla zapełnienia braku odczuwanego przez prezydenta.

Na czele komisji, złożonej z tuzina osób, którym księgarze polecieli dokonać wyboru książek odpowiednich, stanęła pani Alicja Roosevelt-Lan-gworth, córka zmarłego prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Zbiór w ten sposób skompletowany i ofiarowany bibliotece Białego Domu zawiera w bardzo długim wykazie najcelniejszych powieści także 25 romansów kryminalnych. Ponadto w zbiorze znajduje się 50 tomów podróży, 50 tomów dzieł historycznych, wreszcie wybór poezji, dramatów, szkiców oraz dzieł poświęconych sztuce i filozofji.

Książki tego zbioru opatrzone będą specjalnym „exlibrisem“, przedrukowanym z pierwszego, oryginalnego, drukarskiego odlewu ozdobnego, wykonanego w Stanach Zjednoczonych wkrótce po wojnie z Anglią w 1812 r., a wyobrażającego głowę Wolności, orła i gałązkę oliwną. Na „ex librisie“ tym znajdować się będzie napis następujący: Dar dla narodu od księgarzy narodu.

Kradzież 20 miligramów radu.

W szpitalu do zwalczania raka w Rennes, we Francji skradziono 20 miligramów radu, zawartych w 4-ch tabletkach, umieszczonych na woskowym przyrządzie, przyłożonym dla celów leczniczych choremu na raka, niejakiemu Provostowi. Chory przyznał się, że sam ukrył tubki z radem tłumacząc, że jakoby promienie radu tak go paliły iż nie mógł wytrzymać dłużej, tubki z radem zdjął z miejsca schorzonego i wyrzucił sam do dołu ustępowego.

Przedsięwzięto niezwłocznie poszukiwania najskrzętniejsze, które nie dały jednakże żadnego wyniku. Dotychczas nie zdołano stwierdzić, czy chory chciał ukryć rad, w celu leczenia później sparaliżowanej swojej żony, czy też chciał sprzedać ostonki radu z platyni i złota.

Góry lodowe na Atlantyku.

Z Halifaxu, w Nowej Szkocji, donoszą, że z parowca Tow. Cunarda „Alaunis“, płynącego z Londynu do Nowego Jorku, otrzymano depezę iskrową, zawiadamiającą, iż parowiec ten, dopłynąwszy do południowego krańca wielkiej mielizny Newfoundlandu, na głównej drodze parowców oceanowych, musiał na dwie godziny przerwać jazdę, gdyż znalazł się niemal zamknięty przez osiem gór lodowych, które otoczyły go podkwa.

Dopiero po dwu godzinach „Alaunis“ przedarł się przez ten łańcuch, ale w dalszej drodze napotkał jeszcze 22 góry lodowe, wędrujące na drodze parowców oceanowych.

Śmierć na posterunku.

Jak donoszą z Londynu, kapitan parowca oceanowego „President Harding“, należącego do „United States Line“, William Rind, zmarł nagle stojąc na pomoście kapitańskim, w chwili, gdy „President Harding“ wpływał do portu angielskiego Plymouth.

Pasażerowie parowca nic nie wiedzieli o tym zgonie kapitana na posterunku, natychmiast bowiem zastąpił zmarłego pierwszy oficer parowca

Państw. Nadleśnictw. Klosnowo

sprzedaje w drodze licytacji **w środę, dnia 16. IV. br. o godz. 10-tej przed południem** w lokalu p. Jażdżewskiego w Chojnicach

drewno opałowe

ze wszystkich rewirów. Zapłata natychmiast. 858

Państwowy Nadleśniczy.

Nadleśnictwo Trzebciny pow. Swiecie

sprzedawac będzie w dniu **17. kwietnia 1930 r.**, w lokalu p. M. Cybulskiego w Cekcynie, najwięcej dającym za gotówkę, oraz większe partie na kredyt, ze wszystkich leśnictw, około:

30 m³ drewna użytkowego, 700 mp. szczap opałowych, 300 mp. wałków opałowych, 200 mp. trzeblonki clenklej.

856 **Nadleśniczy Państwowy.**

Przekonaj się!!

a oszczędzisz pieniądze!!
jeżeli kupować będziesz

obuwie męskie, damskie i dziecięce

w składach F-y

M. Plotka, Chojnice
Człuchowska 15 i Gdańska 11.

Wielki wybór

książek

religijnych, powieściowych oraz naukowych — najnowsze wydania:

Na zachodzie bez zmian.

Kodeks oraz postępowania karne ost. wyd.

Psychologia pedagogiczna - podręcznik do zawodu nauczycielskiego.

Ostatnie nowości Weyssenhoffa oraz Makuszyńskiego.

Spiewniki — książki kucharskie

poleca

Księgarnia

„Dziennika Pomorskiego“.

CENNIK

bulw Dahlji (Georgin)

wysyła bezpłatnie na żądanie

K. BLASZCZYK
zakład ogrodniczy

Chojnice.

Zurnale

na miesiąc kwiecień

nadeszły

Księgarnia „Dziennika Pomorskiego“.

Licytacja przymusowa

Dnia 12. kwietnia godz. 8 przed poł. przed dworcem w Lubni.

1 jałówek.

Winkowski

Kom. sąd. Chojnice 870

Licytacja przymusowa

W sobotę 12. bm. godz. 12 sprzedam w Brusach w lokalu p. M. Cisewskiego najwięcej dającym za got

1 fortepian stołowy

2 kanapy

2 stoły, 9 krzesel

1 lustro

1 umywalkę

1 biurko.

Winkowski

Kom. sąd. Chojnice. 869

Najlepszą kiszoną kapustę i ogórki

oraz wyborowy **groch polny**

kupisz u

Alfonsa Pierzyńskiego

Gdańska 5. 864

Najświeższe i najtańsze wędliny rybne

sielawki, funt 55 gr.
piklingi, 80 „
fladry, 1.50 zł.
śledź wędzony, szt. 30 gr.
Iosoś funt 10 zł.

kupują w zyscy w firmie **J. Szyske,** skład delikat. i win, Gdańska 32.

Proszę telefonować

Autoruch

Chojnice (nr. 62) Dostarczam samochodochody na każde żądanie w dzień i w nocy. po niższych cenach. Do dyspozycji 11 samochodów „Autoruch“ Zjednoczeni właściciele Autodorożek.

DRZEWA owocowe

w różnych gatunkach **krzewy ozdobne** poleca

K. Blaszczyk zakład ogrodniczy Chojnice.

Świeżo **palone kawy,** najlepsze mieszanki od zł. 0,75 za 1/4 ft. poleca

Alfons Pierzyński, Gdańska 5. 865

Jednokonny wóz nowy i wirówka

do sprzedania, 831 **Dworcowa 21.**

Róże

wysokopienne, krzaczaste i pnące **wróżnych gatunkach** poleca

K. Blaszczyk.

Walne Zebranie

Towarzystwa Opieki nad wleźnikami „Putronat“ odbędzie się w czwartek dnia 24 kwietnia 1930 r. o godzinie 17-tej w gmachu Sądu Okręgowego w Chojnicach sala Nr. 55.

II. ptr. 853

Porządek obrad:

- 1) zagajenie i wybór Prezydium
- 2) sprawozdanie z czynności Zarządu
- 3) sprawozdanie komisji rewizyjnej i zastępców
- 4) wybór członków zarządu
- 5) wolne wnioski

Członków uprasza się o przybycie. **Zarząd.**

Dostarczam dorożki samochodowe

nadal w dzień i nocą do wyjazdu po niższych cenach.

Jasnoch Rynek 10. tel. 7.

Na święta wielkanocne

polecam **konserwy warzywne**

jak: szparagi, groszek, pomidory całe, puree, ananas, wiśnie, truskawki, maliny, śliwki całe i połówki.

Alfons Pierzyński, Gdańska 5. 861

Agresty i porzeczeki wysokopienne

poleca **K. Blaszczyk.**

Kakao

prima holenderskiej marki u **Alfonsa Pierzyńskiego** Gdańska 5. 866

Wykwintne manicure 1 zł.

Dworcowa 72. Krakowska.

wóz roboczy

na sprzedaż. 857 **Szczepański,** Błotn. Zak. na 10.

Owoc suszony

1/2 kg. 1.20 zł. **Alfons Pierzyński,** Gdańska 5. 863

Doświadczona kucharka

umiej samodzielnie gotować i zaprawiać, może się zaraz zgłosić. Świadcetwa pożądane Zgłosić się w eksp. Dzien. Pom.

KINO NOWOSCI

W czwartek i piątek 10 i 11 bm. o godz. 8.15

Największe monumentalne arcydzieło filmowe

Hrabina Paryża

(Tragedja kochającej kobiety)

W rolach głównych potęgi ekranu:

Emil Jannings Eryka Glässner
Włodzimierz Gajdarow
Mia May.

Pomimo olbrzymich kosztów wynajmu filmu, ceny wstępu nie powyższone!

Od soboty:

Gehenna pasierbicy

z Ewelina Holt.

Przypominam Szan. Publ., że moja **praktyka dentystyczna** znajduje się przy ul. Gdańskiej 29. Oraz polecam się do wykonania wszelkich zabiegów dentystycznych. 849

J. W. Młodyszewski

upr. tech. dent.

Mydła toaletowe

Nadzwyczaj wielki wybór. Wyroby znanych **pierwszorzędnych** fabryk tak krajowych jak i zagranicznych. W użyciu oszczędne i udelikatniające **cerę** po najniższych cenach poleca

BRACIA HUBERT

właśc. Julian Hubert

Drogerja — Perfumerja
CHOJNICE (Pom.) Gdańska 18
Rok zał. 1894 Telefon 219.

Proszę zwrócić uwagę na okna wystawne.

Na święta polecam **pierwszorzedną**

mąkę pszenną

i wszelkie przybory potrz. w najlepszych jakościach

Alfons Pierzyński, Gdańska 5. 862

Koniczynę białą i szwedzką mieszaną oddam tanio.

Burdiek, Dąbrówka.

Potrzebna starsza

dziewczyzna

umiejąca gotować i prasować sztywną bieliznę, najchętniej ze wsi. 851 **Boł. Landowski,** Szosa Gdańska 1-3.

Kamienicę

dla 2-3 rodzin **roboczych**

w Chojnicach

lub okolicy kupię za gotówkę. Oferty uprasza się do ekspedycji Dziennika pod nr. 859.

Ucznia fryzjerskiego

poszukuję zaraz. 854 **Eryk Grove,** Chojnice, Człuchowska 2.

Potrzebny zaraz starszy 860

chłopak

do koni. **Smeja, Chojnice,** Dworcowa 25.